

Cukrzyca

Niedobór insuliny, który powoduje zespół zaburzeń przemiany węglowodanowej. Cukrzyca należy do chorób genetycznych. Charakteryzuje ją podwyższony poziom cukru we krwi.

Czynniki powodujące przyspieszenie rozwoju cukrzycy:

- otyłość
- choroby trzustki
- ciąża
- zakażenia
- niektóre zaburzenia endokrynologiczne
- marskość wątroby

Czasami może wystąpić cukrzyca niedziedziczna (nabyta), która może być następstwem:

- chirurgicznego usunięcia trzustki
- zniszczenia trzustki przez proces nowotworowy
- ciężkiego zapalenia trzustki
- nadczynności przysadki
- tarczycy
- kory nadnerczy

W rozwoju cukrzycy wyróżnia się cztery okresy:

1. stan przedcukrzycowy
2. cukrzycę przemijającą
3. cukrzycę utajoną
4. cukrzycę jawną

Objawy:

- zwiększenie pragnienia
- częstomocz
- świąd skóry
- czyraczność
- wolniejsze gojenie się ran
- świąd sromu/ podrażnienie napletka
- utrata wagi
- zwiększony apetyt

Podział:

1. Cukrzyca typu 1 (młodzieńcza): Może ujawniać się zarówno w dzieciństwie jak i w wieku dojrzałym. Następuje szybki postęp choroby, narasta hiperglikemia i cukromocz. Leczenie polega na podawaniu insuliny oraz utrzymaniu prawidłowej diety.
2. Cukrzyca typu 2 (dorośli): Ujawnia się po 40 roku życia. Najczęściej pojawia się u ludzi otyłych. Ma powolny i łagodny przebieg. Przyczyną jest nieprawidłowe działanie insuliny w organizmie, a nie jak poprzednio jej brak. Leczenie polega na podawaniu leków doustnych i stosowanie odpowiedniej diety niskokalorycznej.
3. Cukrzyca starcza: Ujawnia się po 60 roku życia. Kojarzona jest z otyłością. Leczenie jednakowe jak przy cukrzycy typu 2.
4. Cukrzyca chwiejna: Mimo podjęcia prawidłowego leczenia występują duże wahania poziomu cukru we krwi. Występuje zwykle u osób młodych.
5. Cukrzyca wtórna: Z cukrzycą współistnieją inne zaburzenia lub zespoły chorobowe.
6. Cukrzyca ciężarnych: Po raz pierwszy rozpoznana w ciąży, ustępuje po porodzie.

Wyższe ryzyko zachorowania na cukrzycę w przyszłości istnieje u kobiet z cukrzycą ciężarnych, niż u kobiet bez tego powikłania.

Powikłania:

- śpiączka cukrzycowa
- miażdżyca
- stwardnienie tętnic prowadzące do zaburzeń ukrwienia kończyn, serca, nerek i mózgu
- zmiany neurologiczne
- zaćma
- podatność na zakażenia bakteryjne i grzybicze

Leczenie ma na celu:

- utrzymanie odpowiedniego poziomu cukru we krwi za pomocą diety, leków doustnych i podawania insuliny
- osiągnięcie i utrzymanie odpowiedniej wagi ciała
- zapobiegania lub opóźnienie wystąpienia powikłań

Ważne!

Osoby chore na cukrzycę, zwłaszcza leczone insuliną powinni zawsze mieć przy sobie specjalne tzw. „cukrzycowe karty ratownicze”, oraz coś słodkiego do zjedzenia. W razie niedocukrzenia znacznie ułatwi to pracę osobom udzielającym pomoc.